

A Tokaji Fesztiváltkatlan világítástechnikája

Öröm látni, ha egy jó ötlet sok kitartással párosulva megvalósul. Persze nem itthon lennénk, ha nem jött volna közbe ezer akadály, viszontagság, de végül mégis eljött a nagy nap, és 2014. augusztus 9-én kinyitott a Tokaji Fesztiváltkatlan, méghozzá a Békéscsabai Jókai Színház István, a király látványos előadásával.

A Tokaji Fesztiváltkatlan Kelet-Magyarország legnagyobb szabadtéri színháza lett, a maga több mint 2500 fős befogadóképességével, az oldalszínpadokkal együtt 1600 m²-t meghaladó színpadméretével. Közvetlenül Tokaj belvárosa mellett épült a Patkó bányában, amely az épített környezet nélkül is lenyűgöző képződményként már korábban is sok rendezvénynek adott helyet. Tervei még 2006–2007-ben körvonalazódtak, de az építés több mint öt évvel később kezdődhetett el, hogy a sok-sok huzavona után 2014. augusztus 9-én végre megnyithassa kapuit.

Magyarországon az első, központi dimmerrendszer nélkül megvalósult színpadvilágítás

Az eredeti terveket szinte teljesen átalakítottuk, hogy egy nagyon korszerű, a 2010-es évek közepének megfelelő világítástechnikát kaphasson a Fesztiváltkatlan. A hagyományos dimmerrendszert kihagytuk, mindent DMX-en vezérlünk, a lehető legtöbb lámpát IP-védett, vízálló kivitelben szállítottuk le, az izzókat pedig szinte teljesen száműztük...

Tehát a világítástechnika szinte kizárólag LED-es fényforrásokból áll. A két 2,5 kW-s, HMI lámpás Lycian M2 fejjépen és 24 darab Selecon Pacific 80 V 1,2 kW-os halogénizzós profil-lámpán kívül csak „tartalék lámpák”, elsősorban PAR 64-ek képviselik a hagyományos izzós fényvetőket, ezek is elsősorban az eredeti tervek „továbbmódosíthatatlansága” miatt.

A négy világítási torony – különösen az első kettő – sajnos nem a legszerencsésebb pozíciókba került, így az itt elhelyezett lám-

A lycian fejjép, Philips-Selecon profilok, és két 20-as grappacsoport a hátsó toronyban

pák igencsak kifordított állásból kénytelenek világítani a beszűkített, fedett színpadra, de így is sikerült homogén és óriási megvilágítási szintű, derítő világítást elérni, méghozzá olyan fényminőségben és színhőmérsékleten, hogy senki észre sem veszi, hogy nem halogének dolgoznak a toronyokban.

A derítővilágítás 20 db 20-as csoportba osztott (összesen 400 db) SLD Grappa 35 W-os LED-es lámpából áll, melyek egyenként vezérelhetők DMX-ről, és IP-65-ös minősí-

Világítási toronyok a nézőtér oldalán a LED fényvetőkkel

Fotók: szji

A látvány és lézershow egyik jelenete

tésűek. Összes fényáramuk meghaladja az 1 200 000 lument!

A hátsó tornyokba került elhelyezésre a 24 darab Selecon Pacific 80 V 1,2 kW-os halogén profillámpa, melyek mindegyike DMX-ről vezérelhető, dimmelhető táppal van szerelve. Itt vannak még a Lycian M2 fejtékek is, míg az első tornyokban a színpad színezésére 16 db SGM SP-6-os LED-es RGBA reflektor kapott még helyet.

És itt álljunk meg egy pillanatra. Amint az látható, a rendszerben központi dimmek egyáltalán nincsenek. A világítási tornyok csak

központi betáplálást és vezérlést kapnak. A vezérlés Ethernet-alapon jut el minden világítási pozícióba, ahol 1-1 DMX-NOD alakítja át a jelet. Így az összes világítási pozíció saját DMX-univerzummal rendelkezik. Az eredeti tervek szerint összesen 12 univerzumot használtunk volna fel, de a várható vendégpultok többségének 8 univerzumos korlátozása miatt a színpadi NOD-ok számát négygel csökkentettük.

A színpad így 4 pozícióból kap vezérlést és betáplálást is, melyek az aktuális előadás technikaigényétől és konfigurációjától függetlenül szabadon felhasználhatók.

Arra az esetre is felkészülve, ha mégis hagyományos lámpát kívánna egy produkció felhasználni, 8 db mobil dimmerpack került leszállításra, melyek Strand Lighting SD-6-os, 6 csatornás dimmerekből állnak, melyet DMX-splitter és saját védelemmel ellátott elektromos betáplálási rendszer egészítene ki. Ezek szabadon, bármely pozícióban felhasználhatók, az aktuális igényekhez igazíthatók, vagy más helyszíneken önálló energia- és jeldisztribúciós központokként is alkalmazhatók.

A színpadon az alábbi fényvetők kerültek elhelyezésre: >

A színpad alatti elektromos- és DMX szekrények egyike

Az Ethernet-hálózat központi rackje a színpad alatt, rajta a szintén hálózatról vezérelt Sunlite Stick, ami a vezérlőpult kikapcsolt állapotában kontrollálja a nézőtéri világítást és a sziklafal színes díszvilágítását, alatta a Strand Wallrack dimmer a nézőtér halogénjeiért felelős. Ezeket sajnos már nem lehetett módosítani, hogy LED-esek legyenek...

Fényvezérlő a Jands Vista L5 pulttal

- › 8 db SGM Q7 nagy erejű, nagy nyitású LED-es derítő (DMX, RGBW, IP-65)
- 24 db Selecon PL-1 LED-es profilvetítő (DMX, RGBW)
- 36 db Selecon PL-1 LED-es fresnel (DMX, RGBW)
- 48 db Wave-Lighting 180 W-os LED-par (DMX, RGBW, IP-65)
- 24 db SLD Grappa-3 LED-es PC (DMX, IP-65)
- 32 db DTS Nick NRG-1201 LED-es mozgófejes robotlámpa (DMX, RGBW, 8-50° zoom)

Ebből az impozáns listából látható, hogy 148 db RGBW színváltó eszköz, tovább 24 x 3, azaz 72 fehér fényű, de szintén DMX-vezérelt lámpa szolgálja a színpad lokális világítását, összesen pedig 644 önállóan címezhető DMX-vezérelt eszköz (melyek közül 620 db LED-es) alkotja a teljes rendszert!

A lámpák a nagyméretű fedésen vagy a speciálisan ide tervezett, utcakocsikon kerülhetnek elhelyezésre.

A Fesztiválfatlan már ezen eszközparkkal is az ország egyik legjobban felszerelt játszóhelye lenne, de jöjjön még a hab a tortán: (sőt! Rögtön két hab)

– A katlant körülvevő, annak alaphangulatát megadó sziklafal saját világítást kapott, méghozzá 18 darab PR-Lighting ARC LED 3108-as RGBW reflektort, melyek az épület-

Fényvetők a színpad fölött

karéjon és a fogadókapukon kaptak helyet, és természetesen a színpad-világítási rendszerrel együtt vezérelhető, és olyan impozáns háttérrel biztosít minden előadáshoz, hogy díszletre szinte már nincs is szükség!

– A három darab RGB-lézerből álló, fixen telepített IP-védelemmel is ellátott színes lézerrendszer, mely a központi DMX-vezérléshez szinkronizálható, összes teljesítménye közel 40 watt!

...és a vezérlés:

A teljes rendszert egy Jands Vista L5 pult vezérli, amely biztonsági pultként kiegészül még egy Jands Vista T2-vel, illetve a pultok kikapcsolt állapotában egy Sunlite Stick DE-3-mal, amely gondoskodik a közönségvilágítás és a sziklavilágítás szabályzásáról. Ez utóbbi eszköz hálózatról menedzselhető, így interneten keresztül az épület (illetve a világ)

bármely pontjáról szabályozhatjuk, az előre létrehozott állásokat előhívhatjuk!

A Tokaji Fesztiválfatlan méltó világítástechnikát kapott ahhoz, hogy minden előadás még az eredetinel is szebb lehessen itt, és az ország egyik legelismertebb, legkedveltebb szabadterei játszóhelyévé válhassék!

Az ünnepélyes megnyitóra elkészült egy zenére szinkronizált látvány- és lézershow is, amely egyedülálló módon csak a ténylegesen leszállított, beépített technikára támaszkodik (egyetlen bérelt eszköz sincs benne), és amely – bár élőben volt igazán lenyűgöző – jól szemlélteti a beépített világítástechnika minőségét, lehetőségeit.

A show meglekinthető a youtube-on, címe: <http://youtu.be/u8EYvQdVuDM>

Fazekas Tamás
 ügyvezető igazgató
 Zaj Rendszerház Kft.